YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Mai, 2012

YN BRESENNOL:	Y Mri. W.J. Chorlton, E.G. Davies, Richard A. Dew, K.P. Hughes, T.Ll. Hughes, W.T. Hughes, Eric Jones, Raymond Jones, T.H. Jones, C. McGregor, Bryan Owen, R.L. Owen, G.O. Parry MBE, J. Arwel Roberts, G.W. Roberts OBE, Elwyn Schofield, H.W. Thomas.
WRTH LAW:	Ysgrifennydd, Pennaeth Gwasanaeth (Cyllid), Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro (Datblygu Economaidd), Swyddog Datblygu (Prosiectau) (TJ), Cyfrifydd Trysorlys/Cyfalaf (BD), Swyddog Pwyllgor (MEH).
YMDDIHEURIADAU:	Y Mri. Lewis Davies, Jim Evans, Keith Evans, C.Ll. Everett, D.R. Hughes, Mrs. Fflur M. Hughes, R.Ll. Hughes, W.I. Hughes, O. Glyn Jones, R. Dylan Jones, A.M. Jones, Bob Parry OBE, Eric Roberts, Ieuan Williams.
HEFYD YN BRESENNOL:	Neb.

---

1. ETHOL CADEIRYDD

Etholwyd Mr. Elwyn Schofield yn Gadeirydd.

Diolchodd i'r Aelodau am eu hyder ynddo.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

Etholwyd Mr. G.W. Roberts OBE yn Is-Gadeirydd.

3. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o ddiddordeb.

4. COFNODION

Derbyniwyd bod cofnodion y cyfarfodydd canlynol yn gywir :-

- Cofnodion y cyfarfod a gafwyd ar 22 Tachwedd, 2011.
- Cofnodion y cyfarfod a gafwyd ar 6 Mawrth, 2012.

5. ADRODDIADAU IS-BWYLLGORAU O'R YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL

- **Pwyllgor Buddsoddi a Chontractau**

  Cadarnhawyd a mabwysiadwyd, fel bo'r angen, gofnodion y cyfarfodydd canlynol :-

  - Cofnodion y cyfarfod a gafwyd ar 2 Rhagfyr, 2011.
  - Cofnodion y cyfarfod a gafwyd ar 7 Chwefror, 2012.
  - Cofnodion y cyfarfod arbennig a gafwyd ar 14 Chwefror, 2012.

- Cofnodion y cyfarfod a gafwyd ar 22 Mai, 2012.

Nododd y Cadeirydd bod gwerth y gronfa wedi disgyn dros £1m yn ystod y chwarter diwethaf. Dywedwyd bod yn rhaid i'r Ymddiriedolaeth Elusennol fod yn wyliadwrus mewn perthynas â'r incwm meincnod o'r gronfa.

6. CANLYNIADAU A RAGAMCANWYD AM 2011/2012 – Y GYLLIDEB 2012/2013

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Trysorydd mewn perthynas â'r uchod.

Adroddodd y Pennaeth Gwasanaeth (Cyllid) bod rhaid wrth yr adroddiad hwn i dreiglo dyraniadau cyllido 2012/13 ymlaen ac i ddirprwyo cyllid i'r Pwyllgor Grantiau Cyffredinol. Mae'n adlewyrchu'r canlyniad drafft am 2011/12 ac mae wedi ei ddiweddaru o'r fersiwn gylchredwyd yn Ebrill, a oedd yn seiliedig ar ganlyniad a ragamcanwyd.

Roedd y strategaeth ariannol newydd a fabwysiadwyd yn hwyr yn 2009 yn penderfynu, i raddau helaeth, beth fyddai'r gyllideb flynyddol yn 2010/11. Cafodd ei diweddaru ymhellach ar gyfer 2011/12 ac mae ynddi ddau newid sylweddol :-

- Yr ymrwymiad o £300k a wnaed i Ran 2 y Cynllun Datblygu Gwledig a oedd yn gwbl gyson â'r Strategaeth ond yr oedd cyfrif amdano fel gwariant yn 2010/11 er ei fod, mewn gwirionedd, yn cael ei dynnu i lawr dros nifer o flynyddoedd;

- Y grant mawr i Glwb Codi Pwysau Caergybi a ddyfarnwyd ac a dalwyd yn 2011/12.

Mae'r canlyniad a ragamcenir ar gyfer 2011/12 yn wahanol i'r strategaeth a'r gyllideb. Mae'r incwm buddsoddi wedi bod yn uwch na'r hyn a ragwelwyd; grant Clwb Codi Pwysau Caergybi a phroffil diwygiedig o ran y cyllid cyfatebol CDG a dynnir i lawr.

Mae'r canlyniad a ragamcenir (oedd wedi'i grynhoi yn yr adroddiad) yn golygu bod arian wrth gefn refeniw ar 31 Mawrth 2012 yn ddiffyg o £81k (amcangyfrif). Mae hyn yn dangos diffyg am y tro cyntaf ond caiff ei ddatgan ar ôl dileu £300k, sef gwerth llawn cyfnod 2 y Cynllun Datblygu Gwledig sydd i'w dynnu i lawr dros nifer o flynyddoedd. Diwygiwyd y polisi arian wrth gefn y llynedd i ganiatáu i falans yr arian wrth gefn refeniw fod mewn dyled, ar yr amod bod y rhagamcanion o ran llif arian yn caniatáu dychwelyd i warged dros y cyfnod y bydd y cyllid adfywio'n cael ei dynnu i lawr. Roedd y bwriadau wario o gronfeydd yr Ymddiriedolaeth Elusennol wedi eu hamlinellu yn yr adroddiad.

Nodwyd bod rhagamcanion yn parhau i ganiatáu'r ymrwymiad o £66k tuag at neuaddau pentref fel yn y diweddariad i strategaeth Ebrill 2011 ynghyd â hyd at £50k tuag at Gyfleusterau Cymunedol a man grantiau. Mae'r rhagamcanion hyn yn dangos fod y cynnydd rhagamcanedig dros y cyfnod hyd at ddiwedd 2013/14 yn dangos hyblygrwydd o £91k ar y grantiau arfaethedig a'r costau gweinyddol cyfredol. Oni fydd modd cynyddu incwm ar y graddfeydd hyn, mae risg y bydd yr hyblygrwydd £91k yn lleihau. Bydd angen parhau i adolygu incwm a rhoi sylw i unrhyw ddiffyg wrth baratoi cyllideb 2013/14. Nodwyd bod y Rheolwyr Buddsoddi, yn y cyfarfod diwethaf o'r Pwyllgor Buddsoddi a Chontractau, wedi rhoddi sicrwydd bod difidendau yn dal i gael eu cadw.

Materion a godwyd gan yr Aelodau :-

- O gofnodion y Pwyllgor Buddsoddi a Chontractau : roedd rhai o'r cronfeydd yn talu difidend ar ffurf unedau buddsoddi. Ystyriwyd y dylai difidendau gael eu talu fel incwm a'u hailfuddsoddi mewn cyfalaf a fydd yn cynyddu'r arian wrth gefn. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaeth (Cyllid) y gellid edrych ar hyn yn ystod y flwyddyn.
- Mynegwyd pryderon bod y rhan fwyaf o'r incwm buddsoddi'n cael ei wario ar brosiectau mawr. Dywedwyd bod cymunedau bychan yn cael anhawster i gynnal canolfannau cymuned yn eu hardaloedd. Nodwyd bod y gyllideb i ganolfannau cymuned wedi cynyddu 10% yn y flwyddyn ddiwethaf. Dywedodd rhai o'r Aelodau bod angen i gymunedau llai weithio ar y cyd.

PENDERFYNWYD

- **Cytuno ar y diweddariad i'r strategaeth a'r polisi arian wrth gefn fel yr oedd wedi ei amlinellu;**
- **Mabwysiadu cyllideb am 2012/13 fel a ganlyn :-**

Oriel Ynys Môn	**£230k**
Neuaddau Pentref	**£ 66k**
Cyfleusterau Cymunedol a Grantiau Bychan	**£ 50k**

- **I ddirprwyo i'r Pwyllgor Grantiau Cyffredinol y swm o £50k i ddelio â cheisiadau blynyddol yn unol â'r meini prawf newydd.**

7. GWEINYDDU BUSNES YR YMDDIRIEDOLAETH

Cyflwynwyd adroddiad gan yr Ysgrifennydd mewn perthynas â'r uchod.

Adroddodd yr Ysgrifennydd bod gweinyddu ymddiriedolaeth elusennol o faint Ymddiriedolaeth Elusennol yn gosod baich mawr ar weinyddiaeth y Cyngor ei hun, yn arbennig yn ystod cyfnod o gynilo a chyfyngiadau ariannol pan fo'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu, heb yna unrhyw drefniant i godi tâl am hynny. Ynghyd â'r materion sy'n ymwneud â chapasiti, fe ddaeth yn gynyddol amlwg, yn arbennig yng nghyd-destun gwerthu asedau, nad yw'r Cyngor yn gallu darparu'r lefel o arbenigedd a gwybodaeth y mae'r Ymddiriedolaeth ei hangen er mwyn gallu ymgymryd â'r busnes mewn ffordd effeithlon. Mae hyn yn arbennig o berthnasol ym maes cyngor a chefnogaeth gyfreithiol.

Roedd yna, fodd bynnag, gost i'r trefniadau arfaethedig fyddai'n lleihau'r cyllid sydd ar gael i'w ddyrannu i bwrpasau elusennol.

Materion a godwyd gan yr Aelodau :-

- Mynegodd yr Aelodau yn gryf – oherwydd ansefydlogrwydd llywodraeth leol trwy Gymru gyfan a'r posibilrwydd y byddai awdurdodau lleol yn cael eu huno, mae angen i Gyfansoddiad yr Ymddiriedolaeth Elusennol sicrhau'r Ymddiriedolaeth i bobl Ynys Môn yn y dyfodol.
- Roedd rhai aelodau'n credu bod yr Ymddiriedolaeth Elusennol wedi methu â chymryd mantais o'r cyfleon mewn blynyddoedd diweddar i werthu asedau a hynny oherwydd bod gweinyddiad yr Ymddiriedolaeth yn rhywbeth mewnol.
- Roedd rhai o'r aelodau'n bryderus bod yr Ymddiriedolaeth Elusennol yn ystyried allanoli'r gwaith o weinyddu'r Ymddiriedolaeth gan y gallai hynny fod yn gostus ac y gallai gael effaith ar yr arian a ddyrennir i gymunedau lleol.
- Dylid sefydlu Grŵp Tasg a Gorffen i drafod y mater hwn.

PENDERFYNWYD y dylid sefydlu Grŵp Tasg a Gorffen, gyda'r gynrychiolaeth ganlynol o'r Ymddiriedolaeth Elusennol, i ystyried gwahanol opsiynau a hefyd yr achos busnes dros sefydlu trefniadau gweinyddol newydd ac i adrodd yn ôl gyda'r canfyddiadau fel y gallai cyfarfod llawn o'r Ymddiriedolaeth Elusennol wneud penderfyniad :-

Cadeirydd Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn

Y Mri. E. G. Davies, W. T. Hughes, Eric Jones, T. H. Jones, Hefin W. Thomas.

8. CYNLLUN CYLLIDEB CYFRANOGIAD

Cyflwynwyd – adroddiad gan yr Ysgrifennydd mewn perthynas â'r uchod.

Adroddodd yr Ysgrifennydd bod Comisiynwyr Môn wedi cynnal trafodaethau hefo'r Uchel Siryf ar y nod o wella hunan-les cymunedau drwy gynyddu cyfranogiad cyhoeddus yn y broses o ystyried anghenion a blaenoriaethau'r cymunedau. Byddai'r cynllun peilot a fwriedir yn darparu swm o tua £30k dyweder i gymuned ac wedyn yn cynnal trafodaeth hefo dinasyddion y gymuned honno ynghylch sut y dylid blaenoriaethu i gwariant ar brosiectau cymunedol fyddai'n rhoi'r budd mwyaf iddynt.
Materion a godwyd gan yr Aelodau :-

- Ystyriwyd y gallai cynllun o'r fath osod cynsail;

- Mae'r Ymddiriedolaeth Elusennol eisoes yn cefnogi cymunedau lleol trwy ei Bwyllgor Grantiau Cyffredinol.

PENDERFYNWYD gwrthod y cais.

EITEM A DRAFODWYD YN BREIFAT

9. TIR RHOSGOCH

Cyflwynwyd – adroddiad gan Swyddogion yr Ymddiriedolaeth Elusennol mewn perthynas â'r uchod.

Adroddodd yr Ysgrifennydd bod yr Ymddiriedolaeth a'I Phwyllgor Buddsoddi a Chontractau wedi bod yn ystyried y posibilrwydd o gael gwared ar y tir y mae'r Ymddiriedolaeth yn berchen arno yn Rhosgoch. Yn unol â'r gyfraith, rhaid gwerthu tiroedd mewn modd sydd wedi ei reoli'n briodol er budd yr elusen a rhaid i'r ymddiriedolwyr gael y pris gorau y gellir ei gael yn rhesymol yn yr amgylchiadau. Rhaid i'r Ymddiriedolaeth :-

- Gael ac ystyried adroddiad ysgrifenedig gan Syrfëwr Cymwys. Argymhellir yn gryf bod hynny'n cael ei wneud rŵan er mwyn pennu ffiniau o ran yr hyn sy'n bosib neu'n debygol o lunio rhan o'r cynllun marchnata a'r telerau ar gyfer cael gwared ar y safle;

- Dilyn cyngor y Syrfëwr Cymwys ynghylch marchnata'r safle. Argymhellir yn gryf bod y Syrfëwr Cymwys yn cynghori ar farchnata'r safle er mwyn sicrhau bod yr Ymddiriedolwyr yn y sefyllfa orau bosib i gyflawni eu dyletswyddau pan ddaw'n amser cytuno ar y telerau ar gyfer cael gwared ar y tir;

- Yn y man, penderfynu eu bod yn rhesymol fodlon maï'r telerau arfaethedig sy'n dilyn o'r ddwy dasg uchod yw'r rhai gorau y gellir eu cael yn rhesymol yn yr amgylchiadau.

Nododd yr Ysgrifennydd bod rhai cwmnïau wedi mynegi diddordeb yn y safle a dywedodd bod Swyddogion yr Ymddiriedolaeth wedi dweud bod angen cael cystadleuaeth deg ar gyfer y posibilrwydd o werthu'r tir ar y farchnad agored. Nododd y cafwyd peth gwahaniaeth barn rhwng y Swyddogion ac aelodau'r Pwyllgor Buddsoddi ynglŷn â'r ffordd ymlaen gyda rhai materion oedd ynghlwm wrth y mater hwn. Dywedodd eu bod bellach wedi dod i gytundeb y dylid penodi syrfëwr cymwys drwy'r Prisiwr Dosbarth ac y dylai'r holl broses gael ei throsglwyddo i'r person hwnnw i arwain ac i gefnogi'r Ymddiriedolaeth Elusennol gyda'r gwaith o werthu'r tir yn Rhosgoch. Diolchodd y Cadeirydd i'r Ysgrifennydd am ei sylwadau a nododd bod cytundeb bellach rhwng Aelodau'r Pwyllgor Buddsoddi a Swyddogion yr Ymddiriedolaeth ac y dylid gofyn i'r Prisiwr Dosbarth, fel rhywun annibynnol edrych beth oedd y manteision posibl o werthu safle Rhosgoch gyda'r partïon oedd â diddordeb ac wedi hynny gyflwyno ei argymhellion i'r Ymddiriedolaeth Elusennol.

Yn dilyn trafodaethau pellach **PENDERFYNWYD :-**

- **Cyflogi Syrfëwr Cymwys/Prisiwr Dosbarth i weithredu gyda gwerthu'r safle, yn cynnwys rôl Cyfreithiwr cymwys, derbyn cymorth cyfreithiol a marchnata. Pe bai'n bosibl, i gyflogi'r arbenigedd sydd ei angen trwy benodiad 'siop-un-stop'.**
- **I ystyried yr angen i gyflogi Rheolwr Prosiect i gydlynu gweithgareddau rhwng yr arbenigwyr a fydd wedi eu penodi, swyddogion yr Ymddiriedolaeth a'r Ymddiriedolwyr.**
- **I ryddhau cyllideb o hyd at £120k ar gyfer yr ymarfer hwn.**

MR. ELWYN SCHOFIELD

CADEIRYDD